

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
правового регулювання економіки
Протокол № 1 від 2.09.2024 р

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної
роботи

Каріна ПЕМАШКАЛО

ВСТУП ДО ФАХУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**08 Право
081 Право
Перший (бакалаврський)
Правове регулювання економіки**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**обов'язкова
українська**

Розробник : к.ю.н, доцент
 д.ю.н, доцент

Підписано КЕП

Юрій ШИНКАРЬОВ
Ангела СТАЦАК

Завідувач кафедри
правового регулювання економіки

Юрій ШИНКАРЬОВ

Гарант програми

Лариса ЄРОФЄЄНКО

**Харків
2024**

ВСТУП

Актуальність навчальної дисципліни та її необхідність та роль у підготовці фахівців. Вступ до фаху – навчальна дисципліна, яка допомагає здобувачу інтегруватися у освітній процес та отримати розуміння про різні напрямки правничої діяльності. Здобувач ознайомлюється з організаційною структурою університету, нормативними положеннями, вивчає права та обов'язки здобувача вищої освіти, отримує навички користування персональною навчальною системою (ПНС) ХНЕУ ім. С. Кузнеця, ознайомлюється із правилами і вимогами академічної доброчесності. Здобувачі також отримують знання про особливості роботи у різних професійних напрямках, які кваліфікаційні вимоги ставляться до осіб, що планують їх обрати, яку роль відіграє правник у житті суспільства. В рамках навчальної дисципліни на заняття запрошуються фахівці різних напрямків юридичної професії: адвокати, нотаріуси та ін.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів базових знань і компетентностей правника, які дозволять успішно здобувати вищу освіту у галузі права та усвідомити особливості правничих професій.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування знань про структуру університету та його управління;
- формування етичних принципів, пов'язаних із професією правника;
- формування знань про норми та принципи академічної доброчесності;
- побудова уявлень про правничі hard і soft skills;
- надання знань про особливості функціонування судової системи;
- ознайомлення з особливостями роботи служби пробації;
- ознайомлення із особливостями роботи у системі органів прокуратури;
- ознайомлення із основними засадами адвокатської діяльності;
- ознайомлення із особливостями роботи органів національної поліції.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність нормативно правових актів та засад правничої доктрини, знання яких обумовлює здатність здобувача працювати у сфері права.

Об'єкт навчальної дисципліни є відносини що складаються у процесі опанування правничої професії.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН3.	ЗК1. ЗК3. ЗК6. ЗК7. СК9.
РН5.	ЗК1. ЗК3. ЗК4. ЗК10. ЗК11. ЗК12. ЗК13. ЗК14. СК1. СК3. СК9. СК10.
РН9.	ЗК1. ЗК3. ЗК9. ЗК13. ЗК16

PH10.	ЗК4. ЗК13. ЗК14.
PH11.	ЗК3. ЗК4. ЗК7. ЗК13. ЗК14. СК9.
PH12.	ЗК1. ЗК3. ЗК4. ЗК7. ЗК13. СК9. СК10.
PH15.	ЗК1. ЗК3. ЗК4. ЗК6. ЗК7. ЗК9. ЗК13. ЗК16
PH16.	ЗК3. ЗК4. ЗК6. ЗК9. ЗК13. СК7. СК9. СК10.
PH 17.	ЗК1. ЗК7. ЗК9. ЗК10. ЗК12. ЗК14. СК9.

Де:

PH3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

PH5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

PH 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

PH 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

PH 11. Мати базові навички риторики.

PH12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

PH15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

PH 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

PH 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні засади академічної доброчесності

Тема 1. Академічна доброчесність у вищій освіті

Поняття академічної культури та академічної доброчесності у вищій освіті. Законодавче та нормативне забезпечення провадження принципів академічної доброчесності у вищій освіті. Цінності та принципи академічної доброчесності. Прояви академічної недоброчесності. Академічна доброчесність і використання штучного інтелекту. Академічна відповідальність учасників освітнього процесу. Діяльність Комісій з академічної доброчесності. Забезпечення та розвиток академічної доброчесності у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Тема 2. Дотримання академічної доброчесності у закладі вищої освіти

Види академічного плагіату. Виключення, які не є плагіатом. Запобігання проявів академічної недоброчесності. Правила оформлення цитувань та посилань. Міжнародні стилі цитування. Вимоги до оформлення бібліографічних списків документів. Сервіси для оформлення цитувань та бібліографічних посилань. Ресурси для перевірки текстів на унікальність. Перевірка академічних текстів на унікальність у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Тема 3. Корупція на атоми: феномен корупції від історії до сьогодення.

Корупція: суть та походження. Види і форми корупції. Поширеність корупції.

Тема 4. Антикорупційні месники: хто бореться з корупцією в Україні?

Загальний погляд на антикорупційні органи. Система антикорупційних органів в Україні.

Тема 5. Сайт персональних навчальних систем (ПНС) ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Інформаційні ресурси ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Знайомство із сайтом ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Налаштування власного профілю, персональний кабінет користувача. Інтерфейс ПНС: блоки та їх призначення, ресурси та завдання курсу, перегляд оцінок і журналів. Інтерактивні елементи курсу, завантаження (скачування) матеріалів, проходження тестування. Спілкування та групова робота на ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця: форум, чат, глосарій.

Змістовий модуль 2. Особливості правничої професії

Тема 6. Правничі професії.

Доступ до професії (кваліфікаційні вимоги). Головні функції правничих професій.

Тема 7. Етика правника.

Професійна етика судді. Професійна етика працівника правоохоронних органів. Професійна етика нотаріуса. Професійна етика прокурора. Професійна етика адвоката. Професійна етика юрисконсульта. Професійна етика правників в умовах війни. Професійна деформація юриста: причини та засоби її подолання.

Тема 8. Soft skills.

Soft skills - сутність та значення. Види soft skills. Soft skills у практичній діяльності юриста.

Тема 9. Судоустрій.

Сутність, мета і завдання судової влади. Судоустрій.

Тема 10. Правоохоронні органи

Види правоохоронних органів. Вимоги, що пред'являються до працівників правоохоронних органів. Особливості роботи працівників правоохоронних органів.

Тема 11. Пробація.

Сутність, мета і завдання пробації. Види пробації. Діяльність філії Державної установи «Центр пробації» в Харківській області.

Тема 12. Адвокатура.

Сутність, мета і завдання адвокатури України. Принципи та засади здійснення адвокатської діяльності. Види адвокатської діяльності.

Тема 13. Прокуратура.

Поняття та функції прокуратури. Засади діяльності прокуратури. Система прокуратури України. Статус і повноваження прокурора

Перелік практичних (семінарських) та лабораторних занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) та лабораторних занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 5. Сайт персональних навчальних систем (ПНС) ХНЕУ ім. С. Кузнеця.	Сайт ПНС. Лабораторне заняття
Тема 6. Завдання 1	Ознайомлення із засадами правничої професії
Тема 7. Завдання 2	Ознайомлення з етичними принципами роботи правника
Тема 8. Завдання 3	Ознайомлення із soft skills в роботі юриста
Тема 9. Завдання 4	Система судоустрою
Тема 10. Завдання 5	Ознайомлення із основами діяльності правоохоронних органів
Тема 11. Завдання 6	Ознайомлення із діяльністю служби пробації
Тема 12. Завдання 7	Особливості адвокатської роботи
Тема 13. Завдання 8	Особливості роботи в органах прокуратури

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1.	Вивчення лекційного матеріалу.
Тема 2.	Вивчення лекційного матеріалу.
Тема 3.	Вивчення лекційного матеріалу.
Тема 4.	Вивчення лекційного матеріалу.
Тема 5.	Вивчення лекційного матеріалу.

Тема 6.	Вивчення лекційного матеріалу Виконання домашнього завдання.
Тема 7.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання.
Тема 8.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання.
Тема 9.	Виконання домашнього завдання. Написання контрольної роботи
Тема 10.	Виконання домашнього завдання. Підготовка до написання модульної контрольної роботи
Тема 11.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 12.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання
Тема 13.	Вивчення лекційного матеріалу. Виконання домашнього завдання. Виконання творчого завдання. Написання підсумкової контрольної роботи.

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція, лекція-діалог (Тема 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13), проблемна лекція (Тема 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11).

Практичні (практична робота (Тема 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13) Творчі роботи здобувачів (Теми 13).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Складовою поточного контролю є модульний контроль, що проводиться у формі контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті

інтегровану оцінку результатів навчання здобувача вищої освіти після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

Семестровий (підсумковий) контроль, проводиться у формі диференційованого заліку відповідно до графіку освітнього процесу.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік – сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: виконання практичних завдань (до 5 балів за кожне, загалом до 60 балів); перевірка успішності виконання творчої роботи (реферату - максимально 20 балів); модульні контрольні роботи, що проводиться 2 рази за семестр (максимальний бал, який здобувач може отримати за кожну модульну контрольну роботу 10 балів, загалом до 20 балів).

Семестровий контроль: Залік.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0#Text>

2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/5076-17#Text>

3. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року № 3425-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>

4. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 № 1697-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

6. Правила адвокатської етики: Правила затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>

7. Правила професійної етики нотаріусів України: Правила затверджено Наказом Міністерства юстиції України 07.06.2021 № 2039/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-21#n7>

8. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: Кодекс затверджено Всеукраїнською конференцією прокурорів 27.04.2017. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>

9. Кодекс суддівської етики: Рішення XI (чергового) З'їзду суддів України від 22.02.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13#Text>

10. Кодекс академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

11. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

12. Про пробачення: Закон України від 5 лютого 2015 року № 160-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19#Text>

Додаткова

13. Кодекс академічної доброчесності ХНЕУ імені Семена Кузнеця. URL:<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

14. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

15. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05 серпня 2016 року № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#Text>

16. Поліцейська діяльність : підручник / С. С. Вітвицький, В. С. Тулінов, О. М. Мердова та ін.; за заг. ред. проф. С. С. Вітвицького. – Київ : ВД Дакор, 2021. – 372 с.

17. Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. URL: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-komisiyu-z-pytan-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

18. Порядок скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 р. № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/897-2021-%D0%BF#Text>

Інформаційні ресурси

19. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

20. Опендатабот — сервіс моніторингу реєстраційних даних українських компаній та судового реєстру для захисту від рейдерських захоплень і контролю контрагентів. URL: <https://telegram.me/OpenDataUABot>

21. Єдиний Реєстр Адвокатів України. URL: <https://erau.unba.org.ua/>

22. Єдиний реєстр нотаріусів: <https://ern.minjust.gov.ua/pages/default.aspx>

